

ФІНАНСОВИЙ МОНІТОРИНГ

СИЛАБУС

Шифр і назва спеціальності	073 – Менеджмент	Інститут / факультет	Навчально-науковий інститут економіки, менеджменту та міжнародного бізнесу
Назва програми	Бізнес-адміністрування/Управління організаціями та адміністрування	Кафедра	Бізнес-аналітики, обліку і готельно-ресторанної справи
Тип програми	Освітньо-професійна	Мова навчання	Українська

Викладач

Мардус Наталія Юріївна, nat_ua@ukr.net

Доктор економічних наук, доцент, професор кафедри бізнес-аналітики, обліку і готельно-ресторанної справи (НТУ «ХПІ») Авторка понад 200 наукових і навчально-методичних публікацій. Провідна лекторка з курсів: «Управлінський аудит», «Аудит», «Організація і методика аудиту», «Вступ до спеціальності».

Загальна інформація про курс

Анотація	Курс знайомить студентів з принципами організації фінансового моніторингу, різноманітних аспектів здійснення міжнародного співробітництва у цієї сфері, методів проведення ідентифікації клієнтів фінансових установ.		
Цілі курсу	Розширити та поглибити теоретичні та практичні знання студентів з питань моніторингу фінансових операцій, що здійснюються через фінансову систему України, запобігання втратам держави та суспільства від дій організованих груп і злочинних організацій, усунення будь-яких можливостей легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, що гальмують розвиток економіки, забезпечення економічної безпеки держави.		
Формат	Лекції, практичні заняття, консультації. Підсумковий контроль – залік.		
Семестр	6		

Обсяг (кредити) / Тип курсу	3 /вільного вибору	Лекції (години)	24	Практичні заняття (години)	12	Самостійна робота (години)	54
------------------------------------	--------------------	------------------------	----	-----------------------------------	----	-----------------------------------	----

Програмні компетентності	<p>ЗК03. Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу.</p> <p>ЗК04. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях</p> <p>ЗК05. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>ЗК10. Здатність до проведення досліджень на відповідному рівні.</p> <p>СК02. Здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища.</p> <p>СК06. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо.</p> <p>СК12. Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, формувати обґрунтовані рішення.</p> <p>СК13. Розуміти принципи і норми права та використовувати їх у професійній діяльності.</p>
---------------------------------	--

Результати навчання

Шифр	Зміст
ПР04	Демонструвати навички виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень.
ПР11	Демонструвати навички аналізу ситуації та здійснення комунікації у різних сферах діяльності організації.
ПР16	Демонструвати навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним

Теми що розглядаються:

Тема 1. Сутність та значення фінансового моніторингу

Тема 2. Фінансовий моніторинг як вид фінансового контролю.

Тема 3. Система органів фінансового моніторингу

Тема 4. Організація як суб'єкт фінансового моніторингу.

Тема 5. Сутність і поняття державного фінансового контролю

Тема 6. Аудит, як незалежний фінансовий моніторинг

Форма та методи навчання.

Лекції проблемного характеру – один із найважливіших елементів проблемного навчання студентів. Вони передбачають поряд із розглядом основного лекційного матеріалу встановлення та розгляд кола проблемних питань дискусійного характеру, які недостатньо розроблені в науці й мають актуальне значення для теорії та практики. Лекції проблемного характеру відрізняються поглибленою аргументацією матеріалу, що викладається. Вони сприяють формуванню у студентів самостійного творчого мислення, прищеплюють їм пізнавальні навички. Студенти стають учасниками наукового пошуку та вирішення проблемних ситуацій.

Дискусії передбачають обмін думками та поглядами учасників з приводу даної теми (питання), а також розвивають мислення, допомагають формувати погляди і переконання, виробляють вміння формулювати думки й висловлювати їх, вчать оцінювати пропозиції інших людей, критично підходити до власних поглядів.

Кейс-метод – метод аналізу конкретних ситуацій, який дає змогу наблизити процес навчання до реальної практичної діяльності спеціалістів і передбачає розгляд проблемних ситуацій у процесі вивчення навчального матеріалу.

Презентації – виступи перед аудиторією, що використовуються для представлення певних досягнень, результатів роботи групи звіту про виконання індивідуальних завдань, проектних робіт. Презентації можуть бути як індивідуальними, наприклад виступ одного слухача, так і колективними, тобто виступи двох та більше слухачів.

Методи контролю.

Поточний контроль здійснюється протягом навчального семестру під час проведення лекційних і практичних занять. Має на меті перевірку рівня підготовленості студентів до виконання конкретної роботи. Формами проведення поточного контролю з дисципліни є: усні опитування та письмові контрольні роботи на лекційних і практичних заняттях; тестування тощо.

Підсумковий контроль знань студентів за навчальною дисципліною здійснюють у формі іспиту з метою визначення ступеню опанування ними програмних компетентностей та результатів навчання.

Формою підсумкового контролю знань є іспит.

Розподіл балів, які отримують студенти.

Для одержання підсумкових балів студенту необхідно виконати всі обов'язкові види і форми завдань та контрольних заходів, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни. Розподіл кількості балів за результатами поточного та підсумкового контролю знань студентів з дисципліни наведено у таблиці 1.

Таблиця 1 – Розподіл балів для оцінювання успішності студента для заліку

Поточна контрольна робота		Тестування на практичних заняттях	залік	Максимальна сума
№1	№2			
0-20	0-20	0-30	0-30	100

Критерії та система оцінювання знань та вмінь студентів.

Згідно основних положень ЄКТС, під системою оцінювання слід розуміти сукупність методів (письмові, усні і практичні тести, екзамени, проекти, тощо), що використовуються при оцінюванні досягнень особами, що навчаються, очікуваних результатів навчання.

Успішне оцінювання результатів навчання є передумовою присвоєння кредитів особі, що навчається. Тому твердження про результати вивчення компонентів програм завжди повинні супроводжуватися зрозумілими та відповідними критеріями оцінювання для присвоєння кредитів. Це дає можливість стверджувати, чи отримала особа, що навчається, необхідні знання, розуміння, компетенції.

Критерії оцінювання – це описи того, що як очікується, має зробити особа, яка навчається, щоб продемонструвати досягнення результату навчання.

Основними концептуальними положеннями системи оцінювання знань та вмінь студентів є:

1. Підвищення якості підготовки і конкурентоспроможності фахівців за рахунок стимулювання самостійної та систематичної роботи студентів протягом навчального семестру, встановлення постійного зворотного зв'язку викладачів з кожним студентом та своєчасного коригування його навчальної діяльності.

2. Підвищення об'єктивності оцінювання знань студентів відбувається за рахунок контролю протягом семестру із використанням 100 бальної шкали

(табл. 2). Оцінки обов'язково переводять у національну шкалу (з виставленням державної семестрової оцінки «відмінно», «добре», «задовільно» чи «незадовільно») та у шкалу ECTS (A, B, C, D, E, FX, F).

Таблиця 2. – Шкала оцінювання знань та умінь: національна та ECTS

Рейтингова Оцінка, бали	Оцінка ECTS та її визначення	Націо- нальна оцінка	Критерії оцінювання	
			позитивні	негативні
1	2	3	4	5
90-100	A	Відмінно	<ul style="list-style-type: none"> - Глибоке знання навчального матеріалу модуля, що містяться в основних і додаткових літературних джерелах; - вміння аналізувати явища, які вивчаються, в їхньому взаємозв'язку і розвитку; - вміння проводити теоретичні розрахунки; - відповіді на запитання чіткі, лаконічні, логічно послідовні; - вміння вирішувати складні практичні задачі. 	Відповіді на запитання можуть містити незначні неточності
82-89	B	Добре	<ul style="list-style-type: none"> - Глибокий рівень знань в обсязі обов'язкового матеріалу, що передбачений модулем; - вміння давати аргументовані відповіді на запитання і проводити теоретичні розрахунки; - вміння вирішувати складні практичні задачі. 	Відповіді на запитання містять певні неточності;
75-81	C	Добре	<ul style="list-style-type: none"> - Міцні знання матеріалу, що вивчається, та його практичного застосування; - вміння давати аргументовані відповіді на запитання і проводити теоретичні розрахунки; - вміння вирішувати практичні задачі. 	- невміння використовувати теоретичні знання для вирішення складних практичних задач.

1	2	3	4	5
64-74	D	Задовільно	<p>- Знання основних фундаментальних положень матеріалу, що вивчається, та їх практичного застосування;</p> <p>- вміння вирішувати прості практичні задачі.</p>	<p>Невміння давати аргументовані відповіді на запитання;</p> <p>- невміння аналізувати викладений матеріал і виконувати розрахунки;</p> <p>- невміння вирішувати складні практичні задачі.</p>
60-63	E	Задовільно	<p>- Знання основних фундаментальних положень матеріалу модуля,</p> <p>- вміння вирішувати найпростіші практичні задачі.</p>	<p>Незнання окремих (непринципових) питань з матеріалу модуля;</p> <p>- невміння послідовно і аргументовано висловлювати думку;</p> <p>- невміння застосовувати теоретичні положення при розв'язанні практичних задач</p>
35-59	FX (потрібне додаткове вивчення)	Незадовільно	<p>Додаткове вивчення матеріалу модуля може бути виконане в терміни, що передбачені навчальним планом.</p>	<p>Незнання основних фундаментальних положень навчального матеріалу модуля;</p> <p>- істотні помилки у відповідях на запитання;</p> <p>- невміння розв'язувати прості практичні задачі.</p>
1-34	F (потрібне повторне вивчення)	Незадовільно	-	<p>- Повна відсутність знань значної частини навчального матеріалу модуля;</p> <p>- істотні помилки у відповідях на запитання;</p> <p>- незнання основних фундаментальних положень;</p> <p>- невміння орієнтуватися під час розв'язання простих практичних задач</p>

Базова:

1. Про боротьбу з тероризмом : Закон України від 20.03.2003 № 638 – IV.
2. Кримінальний кодекс України від 5 квітня 2001 року № 2341-III.
3. Про запобігання та протидію легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення : Закон України від 06.12.2019 № 361-IX.
4. Про затвердження Положення про здійснення фінансового моніторингу суб'єктами первинного фінансового моніторингу, державне регулювання та нагляд за діяльністю яких здійснює Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку : Рішення Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку № 176 від 11.03.2021.
5. Про затвердження Основних напрямів розвитку системи запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення в Україні на період до 2023 року та плану заходів щодо їх реалізації : Розпорядження Кабінету Міністрів України від 12.05.2021 № 435-р.
6. Про затвердження Змін до Положення про застосування Національним банком України заходів впливу : Постанова Правління Національного банку України № 70 від 05.07.2021.
7. Методичні рекомендації щодо особливостей виявлення суб'єктами первинного фінансового моніторингу, державне регулювання і нагляд за якими здійснює Державна служба фінансового моніторингу України, фінансових операцій, що підлягають фінансовому моніторингу : методичні рекомендації Державної служби фінансового моніторингу України від 08.06.2016 р.
8. Міжнародні стандарти з протидії відмиванню доходів та фінансуванню тероризму і розповсюдження зброї масового знищення. Рекомендації FATF від 16 лютого 2012 року.
9. Рекомендації щодо подання з 01 січня 2021 року суб'єктами первинного фінансового моніторингу – небанківськими установами інформації про припинення діяльності відокремлених підрозділів від 14.01.2021 р.
10. Деякі питання організації фінансового моніторингу : Постанова Кабінету Міністрів України від 09.09.2020 № 850.
11. Науково-практичний коментар до Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» / А. Г. Чубенко, М. В. Лошицький, С.С. Бичкова, Я. В. Котляревський. Київ : Вайте, 2015. 816 с.

Допоміжна:

12. Закон України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2018, № 9, ст.50)// Урядовий кур'єр від 14.02.2018 № 31.
13. Мардус Н. Ю. Внутрішній аудит та особливості його розвитку в Україні / Н. Ю. Мардус, О. О. Фальченко // Розвиток обліку та аудиту як основи інформаційно-аналітичної системи підприємств : кол. монографія / ред. С. А. Мехович [та ін.]. – Харків : НТУ "ХПІ", 2011. – С. 181-194.

14. Мардус Н.Ю., Брік С.В. Теоретико-методичні аспекти розвитку фінансово-економічних систем // Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики : зб. наук. пр. / гол. ред. А. Кузнецова. – Харків : УБС, 2020. – Т. 3, № 34. – С. 303-311.

15. Методологія забезпечення розвитку внутрішнього ринку товарів за умов відкритості національної економіки : монографія. ДВНЗ "Придніпр. держ. акад. буд-ва та архітектури". - Дніпро : Гельветика, 2018. - 375 с.

16. Мардус Н.Ю. Стратегічні напрями забезпечення розвитку внутрішнього ринку товарів // Європейський вектор модернізації економіки: креативність, прозорість та сталий розвиток: матеріали Х Ювілейної Міжнар. наук.-практ. конф. (Харків, 27-28 травня 2020). Харків: ХНУБА, 2020. С.409-411.

17. Мардус Н.Ю. Оцінка впливу економічного та політичного фактору на розвиток внутрішнього ринку товарів. Науковий економічний журнал «Інтелект ХХІ». 2018. Вип. 5/2018. С.71-75.

18. Коваленко В. В., Дмитров С. О., Єжов А. В. Міжнародний досвід у сфері запобігання та протидії відмиванню доходів, одержаних злочинним шляхом, та фінансуванню тероризму : монографія. Суми : УАБС НБУ, 2017. – 140 с.

19. Баранов Р. О. Організаційно-правові засади формування державної політики запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом. Інвестиції: практика та досвід: науково-практичний журнал. Київ, 2017. Вип. 14. С. 93-97.

20. Баранов Р. О. Пріоритетні завдання щодо підвищення ефективності державної політики запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом. Інвестиції: практика та досвід : наук.-практ. журнал. Київ, 2017. Вип. 13. С. 98-102.

21. Дребот Н. П., Сідельник О. П. Боротьба з легалізацією коштів, одержаних злочинним шляхом в Україні. Проблеми і перспективи розвитку банківської системи України. 2017.

22. Дубко Ю. В, Буткевич С. А. Діяльність Держфінмоніторингу України у сфері запобігання та протидії економічній злочинності. Південноукраїнський правничий часопис : наук. журнал. 2018. № 4. С. 246-249.

23. Ковальчук Т. Т. Глобальна інформаційно-мережева економіка: цивілізаційні перспективи. Актуальні проблеми економіки. Київ, 2017. № 12. С. 15-23.

24. Мардус Н. Ю. Сучасні тенденції організації аудиту / Н. Ю. Мардус // Сучасні проблеми обліку, аналізу, аудиту й оподаткування суб'єктів господарської діяльності: теоретичні, практичні та освітні аспекти : зб. наук. пр. за матеріалами 3-ї Всеукраїнської наук.-практ. конф., 28-29 березня 2019 р. – Дніпро : НМетАУ, 2019. – Ч. 1. – С. 602-605.

25. Мардус Н. Ю. Правові засади аудиту фінансової звітності / Н. Ю. Мардус // Інформаційні технології: наука, техніка, технологія, освіта, здоров'я = Information technologies: science, engineering, technology, education, health : тези доп. 29-ї міжнар. наук.-практ. конф. MicroCAD–2021, [18-20 травня 2021 р.] : у 5 ч. Ч. 3 / ред. Є. І. Сокол. – Харків : Планета-Прінт, 2021. – С. 134.

26. Мардус Н. Ю. Підвищення якості внутрішнього аудиту як елементу системи управління підприємством. Сучасні проблеми обліку, аналізу, аудиту й оподаткування суб'єктів господарської діяльності: теоретичні, практичні та освітні аспекти : зб. наук. пр. за матеріалами Всеукраїнської наук.-практ. конф., 30-31 березня 2017 р. – Дніпро : НМетАУ, 2017. – С. 371-375.

27. Мардус Н. Ю. Інформаційне забезпечення управлінської діяльності підприємства за результатами складання і аудиту фінансової звітності [Електронний ресурс] / Н. Ю. Мардус, Є. А. Чумак, М. Д. Багарян // Вища освіта за новими стандартами: виклики у контексті діджиталізації та інтеграції в міжнародний освітній простір : матеріали наук.-метод. Інтернет-конф., 25 березня 2021 р. – Електрон.текст. дані. – Харків, 2021. – 3 с.

Структурно-логічна схема вивчення навчальної дисципліни

Таблиця 3 – Перелік дисциплін

Вивчення цієї дисципліни безпосередньо спирається на:	На результати вивчення цієї дисципліни безпосередньо спираються:
Основи фінансового менеджменту	Управління результативністю
Міжнародний бізнес	Стратегічне управління
Самоменеджмент	
Організаційна поведінка	

Провідний лектор: проф. Мардус Н.Ю.
(посада, звання, ПІБ)

_____
(підпис)